

Ongerijmde artstot: Rizzo in Wonderland

Geen besrijving van het werk van de Franse choreograaf Christian Rizzo of ze begint met de vermelding dat hij ooit een rock-groep oprichtte en op een blauwe maandag ook een kledinglijn startte. Dat beeld van de artiest als een vrijbouter die van alle kanten weet te maken beantwoordt blijkbaar aan een diepgeworteld verlangen van vooral het Franse publiek, want sinds enkele jaren is hij daar hot news. Rizzo beantwoordt, in zijn versijning, ook aan het populaire beeld van een 'artiest'. Hij is uitbundig, exuberant zelfs, en tegelijk een bevlogen spreker. En hij kan bogen op een mooie reeks prettig gestoorde tijds. Er gaat zo geen dag voorbij of hij verandert wel iets aan zijn uiterlijk. Hij is een maniakaal verzamelaar van muziek en T-shirts (hij zou er 2.000 bezitten...). Dat buitenissig imago neemt niet weg dat hij ooit een formele kunstopleiding volgde en al sinds 1990 als danser of choreografie-assistent in verschillende gereputeerde gezelschappen werkte. Dat hij vanaf 1997 ontpopte tot choreograaf is dus niet zo ongewoon. Hij trof er wel meteen een heel eigen toon, die, als je afgaat op zijn succes, in het zuidelijke deel van Europa blijkbaar een gevoelige snaar getroffen heeft. In noordelijker streken daarentegen kan hij oogstens op wat beleefde waardering rekenen. Zijn werk was hier vóór Klapstuk 2005 dan ook nooit te zien en tijdens het festival brak het niet uit de potten. Dat is jammer, want al ter de frivoliteit ervan gaat een serpe in zijn stijl in wat theater of dans is en doet.

'Soit le puits était profond, soit ils tombaient très lentement, ar ils eurent le temps de regarder tout autour' van Christian Rizzo is, net als zijn andere werk, van een bedrieglijke eenvoud. Je kan het werk begrijpen als een hommage aan Oskar Schlemmer's *Triadis Ballet*: net als Schlemmer beandelt hij zijn performers als poppen. Het zijn hun kostuums en opstelling, niet de oogst eenvoudige bewegingen op zijden en een rol spelen in een vederlijkspeleer van beelden. To zijn de beelden meer dan een ommege of een groteske fantasie. Rizzo toont wat theater in essentie is: een leeg vlak dat voor de duur van

een voorstelling dingen belang verleent, maar nooit kan verelen dat dit belang slechts inbeelding is, net als het theater van het leven' overigens. Maar meteen laat hij merken dat die inbeelding, niet de 'werkelijkheid', en enige is dat er werkelijk toe doet. Theatermaken is voor Rizzo iets als een liefdesbetuiging aan het leven, in het volle besef van de eindigheid ervan. En ook: het lege podium representeert het sedeldak, en bewustzijn van de maker, beter dan welk portret dat ooit zou kunnen doen.

Op het podium bevindt zich een tweede po-

dium: een groot, smetteloos wit vlak dat licht vereven is boven het podium. Een eenening van de leegte van het podium, 'te empty spa e' als anvas voor de verbeelding. Een eenening ook van het kunstmatige. Performers gaan nadrukkelijk op en af. Klank en licht worden nadrukkelijk geëtaleerd: aan de rand van dit 'podium op het podium' zit aan de ene kant aty Olive met haar li torgel, aan de andere kant keyboard-speler Gerome Nox en drummer Didier Ambat. Dat is geen toeval: in 'Autant vouloir le bleu du ciel et m'en aller sur un âne' etaleert Rizzo even ostentatief de bouwstenen van zijn spektakel. Rizzo als een goelaar (of arlatan?) die uit het banale een wonder kan puren (of epateert met onbenullig eden?). Vele elementen van de voorstelling moet je zo lezen: *at fa e value*, als bijna te simpele metafoer of demonstratie van een evidente waarheid. Zo ook de eerste scène. De performers komen toe in losse kledij, met een modieus rugzakje, dat ze op een hoop gooien voor ze samentroepen rond een bosje mi rofoons om namen te noemen. Lukraak passeren hier alle groten van de westerse cultuurgeschiedenis de revue, van Plato tot Madonna, van 'roge' en 'lage' genres, van arite tuur tot muziek. Nox manipuleert deze stemmen zodat ze klinken als kreten in een verlaten ruimte. Met een beetje verbeelding begrijp je dat de rugzakjes de beelden en gedachten bevatten die deze mensen meebrachten. Ze klinken vol en ijdel, zoals louter en ylopedische data dat zijn. culturele bagage die zo gewillig is dat ze in een rugzakje past. In zekere zin doet 'Soit le puits...' niets anders dan deze namen op totaal subjeetieve wijze leven inblazen. Deze voorstelling heeft geen uitstaans met de zwaarte van de ernst en de waarheid. De ordening van de dingen op het podium is geen weerspiegeling van een grotere orde die aan alles zijn juiste plaats toekent. 'Soit le puits...' heeft integendeel de lichtheid van een fantasie die zich verlustigt in ongerijmde verbindingen tussen ongelijksoortige elementen.